

UNIVERZITA PARDUBICE

FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2022

Matouš Spěvák

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Role Českého olympijského výboru ve financování sportovních aktivit
Bakalářská práce

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Matouš Spěvák**
Osobní číslo: **E20354**
Studijní program: **B0488A050001 Hospodářská politika a veřejná správa**
Specializace: **Ekonomika regionálního sportu**
Téma práce: **Role Českého olympijského výboru ve financování sportovních aktivit**
Zadávající katedra: **Ústav ekonomických věd**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je analyzovat hospodaření Českého olympijského výboru v letech 2016 – 2021, zejména se zaměřit na vývoj nákladů, výnosů, majetku a závazků. Součástí je i definice doporučení pro zlepšení stavu.

Osnova:

- Nestátní neziskové organizace v ČR.
- Sportovní organizace v ČR.
- Český olympijský výbor a jeho činnosti.
- Analýza výnosů, nákladů a zdrojů financování ČOH.
- Závěry, doporučení.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací: **-**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

ČÁSLAVOVÁ, Eva. Management a marketing sportu 21. století. Jesenice: Ekopress, 2020. ISBN 978-80-87865-62-0.
JAKUBCOVÁ, Kristina. Sport a olympijské hnutí v zemích Visegrádu. Univerzita Karlova: Karolinum, 2012. ISBN 987-80-246-2146-3.
KUNZ, Vilém. Sportovní marketing. Praha: GRADA Publishing, 2018. ISBN 978-80-271-0560-1.
NOVÁ, Jana, Jiří NOVOTNÝ, Oldřich RACEK, Jaroslav REKTOŘÍK, Aleš SEKOT, Milena STRACHOVÁ a Hana VÁLKOVÁ. Management, marketing a ekonomika sportu. Masarykova univerzita: Copyright, 2016. ISBN 978-80-210-8346-2.
SEKOT, Aleš. Sociologické problémy sportu. Praha: GRADA Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2562-8.

Vedoucí bakalářské práce: **prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D.**
Ústav ekonomických věd

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2022**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2023**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

doc. Ing. Jan Černožský, Ph.D. v.r.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2022

Prohlašuji:

Práci s názvem Role Českého olympijského výboru ve financování sportovních aktivit jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č.121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1. autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 28. 11. 2023

Matouš Spěvák

PODĚKOVÁNÍ

Mé poděkování patří panu prof. Ing. Janu Stejskalovi, Ph.D. Děkuji za trpělivost, ochotu a odbornou pomoc, kterou mi v průběhu zpracování bakalářské práce věnoval.

ANOTACE

Tato bakalářská práce pojednává o nestátních neziskových organizacích, podává jejich charakteristiku, přehled a typologii. Dále se zaměřuje na sportovní organizace v České republice, na činnost sportovních orgánů a způsob financování sportu. Pozornost je věnována především Českému olympijskému výboru, jeho historii, činnosti orgánů a složek, finančnímu řízení a finanční analýze.

KLÍČOVÁ SLOVA

Český olympijský výbor, financování sportu, nestátní neziskové organizace, finanční analýza, výnosy a náklady

TITLE

The Role of the Czech Olympic Committee in the Financing of Sports Activities

ANNOTATION

This bachelor thesis presents a description, overview and typology of non-governmental non-profit organizations. Further, it focuses on sports organisations in the Czech Republic, the activities of sports authorities and the way of financing sports. Attention is given mainly to the Czech Olympic Committee, its history, the activities of its authorities and branches, financial management and financial analysis.

KEYWORDS

Czech Olympic Committee, sport financing, non-governmental non-profit organizations, financial analysis, revenues and costs.

OBSAH

ÚVOD	12
1 Nestátní neziskové organizace v ČR	14
1.1 Charakteristika neziskových organizací	14
1.1.1 Typologie neziskových organizací	14
1.2 Funkce NNO	15
1.2.1 Přehled NNO	17
1.2.2 Zastřešující orgány NNO	20
2 Sportovní organizace	23
2.1 Vnitřní členění sportovního odvětví	23
2.2 Struktura sportu v ČR	23
2.3 Financování sportu ČR	25
2.3.1 Finanční řízení	25
2.3.2 Finanční zdroje	25
2.3.3 Financování sportu z veřejného sektoru	27
2.3.4 Financování sportu ze soukromých zdrojů	30
3 Český olympijský výbor	31
3.1 Historie	31
3.1.1 Počátky českého olympismu	31
3.1.2 Období 1918–1947	31
3.1.3 Období po 2. světové válce	32
3.1.4 Novodobé dějiny	33
3.2 Struktura Českého olympijského výboru	34
3.2.1 Orgány ČOV	34
3.2.2 Složky ČOV	36
3.3 Financování ČOV	37
4 Finanční analýza Českého olympijského výboru	39
4.1 Výnosy ČOV	39
4.1.1 Výnosy z hlavní a hospodářské činnosti za období 2016–2021	39
4.1.2 Grafické porovnání	40
4.1.3 Fundraising	41

4.2 Náklady	42
4.2.1 Náklady na hlavní a hospodářskou činnost v období 2016–2021	42
4.2.2 Grafické zpracování nákladů za období 2016–2021.....	44
4.2.3 Vývoj výsledku hospodaření v období 2016-2021	44
4.3 Rozvaha	45
5 Shrnutí, doporučení.....	48
5.1 Výnosy	48
5.2 Náklady	48
5.3 Ostatní navrhovaná doporučení	49
POUŽITÁ LITERATURA	52
POUŽITÉ ELEKTRONICKÉ ZDROJE	54

SEZNAM TABULEK A OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Tvorba disponibilního fondu sportu ČR	26
Obrázek 2: Výnosy z hlavní činnosti v (tis. Kč).....	40
Obrázek 3: Výnosy z hospodářské činnosti v (tis. Kč).....	40
Obrázek 4 Náklady na hlavní činnosti v (tis. Kč).....	44
Obrázek 5: Náklady na hospodářskou činnost v (tis. Kč).....	44
Obrázek 6: Výsledek hospodaření v průběhu let v (tis. Kč).....	45
Obrázek 7: Vývoj objemu aktiv a pasiv v období 2016-2021 v (tis. Kč).....	47
Tabulka 1: Typologie NNO v ČR.....	17
Tabulka 2: seznam největších příjemců dotací v oblasti sportu 2019	27
Tabulka 3: Výsledky rozpočtového hospodaření MŠMT ve prospěch sportu v (tis. Kč)	28
Tabulka 4: Ukazatele NSA	28
Tabulka 5: Finanční podpora Antidopingovému výboru ČR v (tis. Kč)	29
Tabulka 6: Počet získaných olympijských medailí českými sportovci	34
Tabulka 7: Výnosy z hlavní a hospodářské činnosti 2016–2021 v (tis. Kč)	39
Tabulka 8: Partneri Českého olympijského týmu.....	41
Tabulka 9: Nabízené protislužby ze strany sportu.....	42
Tabulka 10: Náklady z hlavní a hospodářské činnosti v (tis. Kč)	43
Tabulka 11: Rozvaha v průběhu let 2016–2021 v (tis. Kč).....	46

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

ASK	Asociace sportovních klubů
ČKO	Český klub olympioniků
ČOA	Česká olympijská akademie
ČOV	Český olympijský výbor
ČR	Česká republika
ČRDM	Česká rada dětí a mládeže
ČSOV	Československý olympijský výbor
ČSTV	Český svaz tělesné výchovy
ČUS	Česká unie sportu
ČTA	Česká trenérská akademie
EU	Evropská unie
FAČR	Fotbalová asociace České republiky
LOH	Letní olympijské hry
MF	Ministerstvo financí
MOV	Mezinárodní olympijský výbor
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NNO	Nestátní neziskové organizace
NSA	Národní sportovní agentura
ZOH	Zimní olympijské hry

ÚVOD

V současném světě představuje sport ekonomickou, výchovnou a kulturní lidskou činnost, která významně přispívá k celkovému rozvoji společnosti a jejíž význam neustále roste. V oblasti výchovy má sport vliv na utváření osobnosti a charakteru, vede k odpovědnosti a smyslu pro povinnost, dodržování zásady fair play, disciplíně a respektu.

Sportovní aktivity se v naší republice realizují zejména v neziskových organizacích. Je důležité zmínit Národní sportovní agenturu, která podporuje až 74 projektů v rámci investic do sportovní infrastruktury a jednou z důležitých součástí je i Český olympijský výbor, který se stará o propagaci sportu nejen u nás, ale i za hranicemi ČR.

Cílem této bakalářské práce je analyzovat roli Českého olympijského výboru ve financování sportovních aktivit. Dílčím cílem práce je především seznámit čtenáře s fungováním neziskových a sportovních organizací v ČR, následné definování činností ČOV a závěry s konkrétními doporučeními.

Předložená bakalářská práce je rozdělena do pěti kapitol, ty pak následně do jednotlivých podkapitol. První kapitola se zabývá nestátními neziskovými organizacemi, nejdříve se věnuje charakteristice neziskových organizací a jejich typologii, dále definuje nestátní neziskové organizace, objasňuje jejich funkce, podává přehled nestátních neziskových organizací v České republice, zabývá se jejich finančním řízením a zdroji. Seznamuje s Radou vlády pro nestátní neziskové organizace, s Asociací NNO ČR a Českou radou dětí a mládeže.

Druhá kapitola se zaměřuje na sportovní organizace v České republice. Seznamuje s vnitřním rozdělením sportovního odvětví na tři základní sektory (spolkový, komunální, podnikatelský), které charakterizuje. Zabývá se financováním sportu v ČR. Podrobněji si všímá sportovních klubů, jejich činností a organizační struktury. Zaměřuje se na podstatu a formy sponzorování ve sportu, poukazuje na funkci a druhy reklamy ve sportu.

Třetí kapitola úzce navazuje na kapitolu druhou, neboť se věnuje Českému olympijskému výboru a struktuře jeho činností. Nejprve je ve stručnosti připomenuta historie a vznik ČOV, dále pak následuje přehled orgánů a složek ČOV, které zajišťují, realizují a kontrolují veškeré jeho činnosti. Tato kapitola se zabývá také vlastní ekonomickou činností a financováním ČOV, včetně čerpání financí a následné kontroly.

Obsahem čtvrté kapitoly je finanční analýza Českého olympijského výboru, podrobně je v ní objasněn její účel a cíl. Konkrétně se kapitola zaměřuje na vývoj a porovnání výnosů, nákladů aktiv a pasiv během období 2016-2021

Poslední pátá kapitola shrnuje získané poznatky, stanoví závěry a doporučení, které by mohly přispět ke kladnému rozvoji sportovních aktivit v České republice.

1 Nestátní neziskové organizace v ČR

Nestátní neziskové organizace jsou součástí neziskového sektoru, který tvoří významnou část národního hospodářství České republiky. Jsou založené fyzickými nebo právnickými osobami. Jedná se o organizace, které nejsou zřizované státem. K jejich rozvoji došlo v naší republice po roce 1989, jejich existence je založena především na právu sdružování, což představuje základní svobodu každého demokratického státu.

1.1 Charakteristika neziskových organizací

Česká odborná literatura identifikuje společné základní znaky neziskových organizací, které platí pro všechny jejich typy. Především skutečnost, že jsou právnickými osobami kromě organizačních složek. Jedná se o instituce, které nejsou založeny za účelem podnikání a dosahování zisku. Především uspokojují konkrétní potřeby občanů a komunit. Pouze pro soukromé platí, že ze zákona mají povolenou svoji autonomii ve vztahu k vnějšímu okolí (Gallova, Hrbolka, Kotyza, Pavel, 2019). V §17a zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu je uvedeno, že: *„Veřejně prospěšným poplatníkem je poplatník, který v souladu se svým zakladatelským právním jednáním, statutem, stanovami, zákonem nebo rozhodnutím orgánu veřejné moci jako svou hlavní činnost vykonává činnost, která není podnikáním.“* (Česko, 1992-2022).

Neziskové organizace poskytují svým členům možnost prosazovat své názory a nápady, sdílet společné hodnoty, dále rozvíjet a vylepšovat zájmy organizace, např. prezentací své práce na veřejnosti. Představují především náboženské, kulturní, společenské, ideologické a etnické zájmy a postoje dané skupiny lidí. V České republice v současnosti neziskové organizace působí především v oblasti humanitární pomoci (například organizace Člověk v tísni), sportu (například Fotbalová asociace ČR a Český atletický svaz), kultuře, ochraně životního prostředí a zdravotnictví.

Nezisková organizace vytváří zisky, které však na rozdíl od komerčních společností nerozděluje mezi své majitele a pracovníky, ale naopak je opět vkládá zpět na podporu své další činnosti k dosažení vytyčených cílů (Ziba, 2022).

1.1.1 Typologie neziskových organizací

Neziskové organizace lze podle Stejskala (2010) rozdělit na státní a nestátní. Zakladatel státních neziskových organizací je stát, kraj, obec nebo její organizační složky. Do zřízení a chodu nestátních neziskových organizací (NNO) nezasahuje stát ani státní orgány.

Podle Rektořika (2010, s. 43) se na základě poznatků z teorie a praxe jeví jako nejvhodnější rozdělení neziskových organizací do pěti skupin s následujícími typologickými znaky:

- *„Neziskové soukromoprávní organizace vzájemně prospěšné, s globálním posláním vzájemně prospěšné činnosti.*
- *Neziskové soukromoprávní organizace veřejně prospěšné, s globálním posláním veřejně prospěšné činnosti.*
- *Neziskové veřejnoprávní organizace typu organizačních složek a příspěvkových organizací státu a samosprávných územních celků s globálním posláním veřejná správa a veřejně prospěšná činnost.*
- *Neziskové ostatní veřejnoprávní organizace, s globálním posláním veřejně prospěšná činnost.*
- *Neziskové soukromoprávní organizace typu obchodních společností a jim podobných (jde o výjimečné případy neziskových organizací) s možností globálního poslání veřejně i vzájemně prospěšné činnosti.“*

1.2 Funkce NNO

Nestátní neziskový sektor představuje v současnosti důležitou součást společnosti, neboť jeho organizace sdružují miliony občanů, kterým poskytují služby nejrůznějšího druhu a napomáhají tak rozvoji společenského i ekonomického života. Pro NNO existuje v české i světové literatuře mnoho definic. Rektořik (2010) uvádí, že privátní neziskový sektor, označovaný jako sektor nevládních institucí, je často také nazýván „třetím sektorem“, což zdůrazňuje jeho postavení mezi státním sektorem a trhem, kdy prvním sektorem rozumíme neziskový veřejný sektor – netržní a druhým ziskový tržní sektor. Pokud je kladen důraz na dobrovolnost, lze použít označení „dobrovolný sektor“, alternativní možností je i označení „občanský sektor“, což zvýrazňuje jeho propojenost s občanskou společností. Nestátní neziskové organizace jsou podle Stejskala (2010) takové instituce, jež se zaměřují na poskytování služeb především v oblastech sociálních, které jsou primárně spojené s humanitárními účely, ochranou životního prostředí, sportem a zdravotní osvětou.

Nestátní neziskové organizace se podílejí na snížení celkových výdajů státu, zajišťují funkce, které by musel zajistit stát sám, jejich činnost výrazně zvyšuje nabídku pracovní místa na trhu práce a tím roste počet zaměstnanců v NNO na úkor celkového počtu zaměstnanců ve státním

neziskovém sektoru, tím přispívá ke snižování nadměrného počtu zaměstnanců ve veřejném sektoru.

Mezi základní funkce soukromého neziskového sektoru patří dle Stejskala (2010, s. 10):

- *„funkce ekonomická – má důležitý národohospodářský význam svým začleněním do koloběhu výrobních faktorů, zboží a služeb (např. jako zaměstnavatel či producent a spotřebitel statků),*
- *funkce sociální – zahrnuje funkci servisní (tj. výkon a přímé poskytování služeb svým klientům, přímé řešení veřejných problémů) a funkci participační (tj. uspokojování potřeby sdružovat se, aktivně se podílet na činnosti organizace, celkově se zapojovat do života společnosti),*
- *funkce politická – představuje funkci ochránářskou, která chrání jednotlivce i skupiny obyvatel před porušováním základních lidských práv, prosazuje princip rovnosti a nediskriminace, a funkci demokratizační, která přispívá k rozvoji demokracie a umožňuje lidem ovlivnit veřejnou politiku a veřejné mínění.“*

Podle Rady vlády pro nestátní neziskové organizace lze rozdělit NNO dle jejich funkcí, kterými jsou funkce servisní, jež se zabývají aktuálními veřejnými problémy. Následně funkce advokační zaměřující se na práva spojená s konkrétními skupinami ve veřejném zájmu. Na výše zmíněnou funkci poté plyně navazuje funkce zájmová a filantropická. Tyto funkce spolu úzce souvisejí, protože organizují zájmové činnosti spojené s poskytováním finanční a hmotné podpory ve veřejně prospěšných aktivitách.

Následující Tabulka 1 přibližuje typologii NNO v ČR podle těchto jednotlivých funkcí, jejich hlavní činnosti a vnitřní struktury.

Tabulka 1: Typologie NNO v ČR

Funkce	Hlavní činnost	Vnitřní struktura
<p>Servisní</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sociální a zdravotní péče • Vzdělání a výzkum • Humanitární pomoc a charita • Kultura 	<p>Převážně nečlenské</p>
<p>Advokační</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana životního prostředí • Ochrana lidských práv • Prosazování rovnosti a nediskriminace • Ochrana práv a menšin • Boj proti korupci 	<p>Členské i nečlenské</p>
<p>Zájmové</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sport • Volný čas • Komunitní spolky 	<p>Členské</p>
<p>Filantropické</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytují granty a dary 	<p>Převážně nečlenské</p>

Zdroj: Vlastní zpracování dle RVNNO (2023)

1.2.1 Přehled NNO

Zákon č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, uvádí přehled důležitých nestátních neziskových organizací. Podle cílů jejich činnosti můžeme NNO rozdělit na veřejně prospěšné, které vznikají proto, aby veřejnosti prospívaly a pomohly uspokojit její potřeby (jedná se o politické strany a politická hnutí, registrované církve a náboženské společnosti, nadace a nadační fondy, obecně prospěšné společnosti), a vzájemně prospěšné, které slouží k podpoře určité skupiny občanů a které spojuje sdílený zájem nebo jiná kritéria – osud členů, tělesný nebo duševní stav, sociální postavení či věk - především spolky a zájmová sdružení (Česko 2012-2022).

V rámci zaměření této práce je potřebné definovat tyto druhy, jimiž jsou spolky, politické strany a hnutí, veřejné vysoké školy, nadace a nadační fondy, registrované církve a náboženské společnosti, společenství vlastníků jednotek.

Příklady NNO:

1) **Spolek** je konkrétně definován v občanském zákoníku § 214-302 zákona č. 89/2012 Sb. Vystupuje jako právnická osoba, složená alespoň ze tří fyzických nebo právnických osob. Účel založení lze rozdělit na dvě hlediska – veřejný nebo soukromý. Pokud se jedná o veřejný účel, obvykle se zaměřuje na zájmy společnosti. Soukromý účel potom na zájmy jednotlivých členů spolku. Důležitost spolku je především v tom, že slouží za účelem uspokojování potřeb či ochrany společných zájmů jeho členů. Stejskal (2010, s. 13) definuje spolky takto: „*Jsou samostatnými právnickými osobami, suverénními a nezávislými na státních orgánech. Ty do jejich činností mohou zasahovat jen ve výjimečných případech a samozřejmě v souladu s platnou právní úpravou. Vznikají za účelem uskutečňování společných zájmů svých členů, které sdružují. Členy mohou být jak fyzické, tak i právnické osoby.*“ Spolky představují nejčastější právní formu NNO v České republice, patří k nim např. tělovýchovné jednoty, sportovní kluby, Červený kříž, zahrádkářské a rybářské spolky aj.

V oblasti sportu lze spolky rozdělit na následující typy:

- a) Zastřešující sportovní asociace – sdružuje více samostatných asociací zaměřujících se na sport. V ČR do těchto organizací patří např. Česká unie sportu, Česká obec sokolská, Orel, Sdružení sportovních svazů ČR.
- b) Samostatná sportovní asociace – zabývá se jedním nebo více sporty. Obsahuje právní subjektivitu a prezentuje se jako samostatný subjekt ve vztahu ke svým zahraničním partnerům, klubům a sponzorům. Patří sem všechny sportovní svazy sdružené v České unii sportu, zvláštním typem samostatné sportovní asociace je Český olympijský výbor (ČOV), který sdružuje národní svazy olympijských sportů a má výsadní postavení v českém sportu i významné vazby na mezinárodní olympijské hnutí.
- c) Sportovní klub, tělovýchovná jednota – většinou sdružuje provozovatele více sportů, má přímou ekonomickou vazbu na zastřešující sportovní asociaci i na jednotlivé samostatné sportovní asociace. Jako samostatný subjekt vystupuje ve vztahu k ostatním veřejným rozpočtům (kraje, obce). Sportovní klub má právní formu spolku (spolek nebo pobočný spolek) i formu obchodní společnosti.
- d) Sportovní oddíl nebo odbor – neobsahuje právní subjektivitu, to znamená, že činnosti, které může provádět mu určují vnitřní normy daného sportovního klubu. Finanční prostředky lze čerpat přes mateřský sportovní klub na který má obvykle vázána ekonomická omezení. Sportovní oddíly a odbory provozují jeden sport nebo skupinu

sportů, neexistují jako samostatné spolky, ale mají vlastní orgány, které je zastupují vůči orgánům sportovního klubu a mohou také zastupovat sportovní oddíl ve sportovních záležitostech i vůči sportovnímu svazu (Čáslavová, 2020).

2) **Politické strany a politická hnutí** jsou tvořena fyzickými osobami starších 18 let, které dohromady představují právnickou osobu. Založení politické strany či politického hnutí nalezneme v zákoně č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a politickém hnutí. Ačkoliv se jedná o neziskové organizace, mají nárok na státní příspěvky, jako je například příspěvek na mandát (Jošt, 2019).

3) **Veřejné vysoké školy** upravuje zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách. Právní forma vysokých škol je taková, že vystupují jako právnické osoby. Především poskytují programy celoživotního vzdělávání a studijní programy. Podle zákona o vysokých školách nemohou vystupovat jako společník veřejné obchodní společnosti nebo být komplementářem komanditní společnosti (Jošt, 2019).

4) **Nadace a nadační fondy** lze nalézt v novém občanském zákoníku, konkrétně v §303-401. Vystupují jako právnické osoby fundačního typu, což znamená, že jsou založeny na majetkovém základě. U nadací a nadačních fondů lze vymezit nadace soukromého a veřejného práva. Obvykle jsou založeny za účelem podpory životní úrovně osob či obecné podpory. Tyto organizace nesmějí vykazovat zisk, ale mohou využívat vedlejší činnost pro dosažení financování hlavního cíle (Kočí, 2012).

5) **Registrované církve a náboženské společnosti** jsou spojeny se vznikem společenství minimálně tří fyzických osob, kterým je 18 let a nebyla jim zákonem odepřena svéprávnost. Dohromady opět tvoří právnickou osobu. Tuto definici lze nalézt v zákoně č.3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech. Církve a náboženská hnutí bývají založeny za účelem vyznávání náboženské víry prostřednictvím bohoslužeb, vyučování nebo shromažďování (Pelikánová, 2018).

6) **Společenství vlastníků jednotek** jsou právnickou osobou, která nevznikla na základě dobrovolnosti. Dle zákona je povinnost vzniku Společenství vlastníků jednotek v typovém bytovém domě s minimálně pěti byty a vlastníci těchto bytů jsou alespoň tři různé osoby. Vznik a zánik Společenství vlastníků jednotek je spojen s převodem vlastnictví bytové jednotky (Dobrozemský, Stejskal, 2015).

1.2.2 Zastřešující orgány NNO

Do zastřešujících orgánů NNO patří například Rada vlády pro nestátní neziskové organizace, Asociace NNO a Česká rada dětí a mládeže. V následujících odstavcích je vysvětleno, jakým způsobem tyto orgány fungují.

1.2.2.1 Rada vlády pro nestátní neziskové organizace

Radu vlády pro NNO lze definovat jako iniciativní, koordinační a poradní orgán vlády České republiky. K jejímu vytvoření došlo skrz usnesení vlády č. 428 v roce 1992 jako Rada pro nadace, později v roce 1998 byla přejmenována na Radu vlády pro NNO. Rada kontroluje, vyjednává a sděluje vládě materiály, které se týkají existence a činnosti těchto organizací (Vláda ČR, 2009-2023).

Za charakteristické znaky NNO považuje na základě mezinárodně sdílené strukturálně-operacionální definice organizovanost, soukromý charakter a nezávislost na státu, nerozdělování zisku, samosprávnost a dobrovolnost. S homogenními znaky pracuje také Český statistický úřad, který ve svém tzv. Satelitním účtu neziskových institucí shromažďuje informace o dobrovolnických pracích a zvyšuje statistické sledování o ukazatele typické pro NNO. Do okruhu sledovaných institucí NNO zařazuje Rada vlády tyto soukromoprávní organizace: spolky, nadace, nadační fondy, ústavy, evidované církevní právnické osoby a obecně prospěšné společnosti (Vláda ČR, 2009-2023).

Rada vlády plní tyto úkoly stanovené vládou ČR (2009-2023, s. 1):

- *„iniciuje a posuzuje koncepční a realizační podklady pro rozhodnutí vlády, týkající se podpory NNO, legislativní a politická opatření, která se týkají podmínek jejich činnosti,*
- *sleduje, iniciuje a vyjadřuje se k právním předpisům, upravujícím postavení a činnost NNO, připomínkuje návrhy právních úprav, které mají vztah k NNO,*
- *iniciuje spolupráci mezi ministerstvy, jinými správními úřady a orgány územní samosprávy v oblasti podpory NNO, včetně dotační politiky z veřejných rozpočtů,*
- *sleduje, analyzuje a zveřejňuje informace o postavení NNO v rámci Evropské unie (dále jen „EU“), o zapojení ČR do EU s ohledem na NNO a o finančních zdrojích s tím souvisejících, spolupracuje s ministerstvy a jinými správními úřady, odpovědnými za spravování finančních zdrojů EU v ČR, pokud se jejich využívání k NNO vztahuje,*

- *ve spolupráci s ministerstvy, jinými správními úřady, NNO a dalšími orgány a institucemi, včetně orgánů a institucí ze soukromého sektoru, zajišťuje dostupnost a zveřejňování informací o NNO a o opatřeních státní politiky, která se NNO týkají, včetně informací o financování činnosti NNO z veřejných a soukromých zdrojů,*
- *podílí se na opatřeních ministerstev a jiných správních úřadů, která mají vztah k NNO, zejména na procesu standardizace činností, přidělování akreditací a kategorizaci typů NNO,*
- *každoročně do 31. května předkládá výroční zprávu o své činnosti za uplynulý rok.“*

Rada vlády pro NNO vypracovala národní strategický dokument nazvaný Strategie spolupráce veřejné správy s nestátními neziskovými organizacemi na léta 2021 až 2030, který navazuje na Státní politiku pro NNO z let 2015-2020 a který definuje cíle zaměřující se na spolupráci veřejné správy s NNO. Hlavním cílem výše zmíněné Strategie je následovat podporu neziskového sektoru, následně zvyšovat zajištění vhodných podmínek pro jejich životnost a činnost, celkově zesílit vzájemnou spolupráci veřejné správy s NNO (Strategie spolupráce veřejné správy s NNO na léta 2021-2030, 2022).

1.2.2.2 Asociace NNO ČR

Asociace NNO ČR je spolkem ve smyslu §214 zákona č.89/2012 Sb., občanského zákoníku, byla založena v roce 2003. Podle svých stanov (Stanovy Asociace NNO ČR, 2021, s. 1) reprezentuje: *„Samosprávný a dobrovolný svazek členů, kterými jsou právně, majetkově a organizačně samostatné a nezávislé nestátní neziskové právnické osoby, mezi jejichž hlavní činnost patří provozování a organizování veřejně prospěšné činnosti a další aktivity jak pro vlastní členy, tak i pro veřejnost.“*

Asociace představuje všeoborovou střešní organizaci s krajskou strukturou a jejím zaměřením je napomáhat k celkovému rozvoji občanské společnosti.

Předmětem její činnosti je:

- Vytváření vhodných věcných a organizačních podmínek pro rozvoj veřejně prospěšných aktivit NNO.
- Provoz veřejně prospěšné činnosti pro své členy i ostatní zájemce.
- Zvýhodněné poradenství a informační servis spojený s činností NNO pro členy.

- Vytváření podmínek pro další vzdělávání členů – konference, semináře, školení, kulturní a společenské akce.
- V oblasti legislativní, finanční i informační hájit zájmy členů při jednání se státními orgány.
- Spolupráce s orgány veřejné správy a s územními samosprávnými celky ČR.

Členy Asociace NNO ČR jsou krajské asociace NNO a ostatní NNO, které mají celorepublikový charakter.

Orgány Asociace NNO ČR tvoří: Valná hromada (nejvyšší orgán Asociace), Výkonný výbor (řídící orgán), Předseda a místopředseda (statutární orgán) a Dozorčí a revizní komise (kontrola hospodaření, řešení sporů).

1.2.2.3 Česká rada dětí a mládeže

Byla založena roku 1998 na základě zákona č.83/1990 Sb., o sdružování občanů jako tehdejší občanské sdružení. Stanovy ČRD (ČRD, 2020, s. 1) vymezují tuto organizaci takto: *„Česká rada dětí a mládeže (ČRD) je demokratická, dobrovolná organizace, nezávislá na politických stranách a hnutích, vzniklá na základě zákona číslo 83/1990 Sb. v platném znění (§ 16 odstavec 4). ČRD plně respektuje svrchovanost a samostatnost všech svých členů v souladu s jejich zakladatelskými dokumenty a není jim žádným způsobem nadřizena.“*

Jejím úkolem je podporovat a vytvářet vhodné právní, hospodářské, společenské a kulturní podmínky pro kvalitní život a všestranný rozvoj dětí a mladých lidí v duchu „Úmluvy o právech dítěte“. ČRD hájí zájmy svých členů vůči domácím i zahraničním orgánům, organizacím a institucím. Mezi další činnosti patří zajišťování vzdělávání a právního i informačního servisu pro své členy. Působnost ČRD se vztahuje na území celé České republiky, v současné době sdružuje kolem stovky členských organizací.

Nejvyšším orgánem ČRD je Valné shromáždění vytvořené ze zástupců jednotlivých členských organizací, výkonný orgán představuje Představenstvo ČRD, Kontrolní komise zvolená Kongresem, který se svolává jednou za tři roky, kontroluje hospodaření a dodržování právních předpisů. Organizační záležitosti a praktické úkoly řeší Kancelář ČRD, v jejím čele stojí předseda ČRD (ČRD, 2020).

2 Sportovní organizace

Sport se v České republice stal v současnosti významnou oblastí lidské činnosti, které se věnuje většina lidí, součástí společenské kultury a životního stylu. Sportovní aktivity probíhají v různých sportovních organizacích na úrovni rekreačního, výkonnostního a vrcholového sportu.

2.1 Vnitřní členění sportovního odvětví

V České republice lze dělit prostředí sportu a tělovýchovy na tři sektory:

- Spolkový sektor tělesné výchovy a sportu zahrnuje tělovýchovné jednoty a kluby na bázi obchodních společností i spolků, dále sportovní organizace jako jsou sportovní svazy, asociace a federace. Tento sektor existuje na různé úrovni řízení.
- Komunální sektor představují školní sportovní tělovýchovné kluby, řízení tělovýchovných zařízení v komunální správě, zajišťování tělovýchovných a sportovních akcí „sport pro všechny“ v městských aglomeracích.
- Podnikatelský sektor, do kterého patří sportovní kluby na bázi obchodních společností, sportovní zařízení provozované jako obchodní společnosti nebo podnikání fyzickou osobou a poskytující placené tělovýchovné a sportovní služby. Do tohoto sektoru patří i zařízení provozující marketingové a reklamní služby, výrobci sportovní výstroje a oblečení, cestovní kanceláře a rekreační komplexy (Čáslavová, 2020).

Podle Nové (2016) lze tyto sektory ve sportu označit také jako státní (veřejný), neziskový (dobrovolnický) a profesionální (komerční). Všechny uvedené sektory vzájemně spolupracují. Stát poskytuje finanční prostředky neziskovým organizacím, které jsou určeny pro rozvoj sportu a sportovců. Ty naopak poskytují široké veřejnosti příležitosti ke sportování. Stát zároveň podporuje budování velkých stadionů a jiných sportovních prostor určených pro profesionální sport, stanovuje právní normy pro působení profesionálního sportu a podporuje organizace pořádající sportovní akce. Neziskový sektor podporuje profesionální sport účastí mladých talentů na ligových soutěžích, stará se o růst a rozvoj sportovních profesionálů a organizuje elitní soutěže.

2.2 Struktura sportu v ČR

Hlavním orgánem státní správy ČR v oblasti sportu je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, které úzce spolupracuje s Ministerstvem financí ČR, Ministerstvem vnitra ČR a Ministerstvem obrany ČR. Stěžejním právním dokumentem v oblasti sportu je zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů, ve kterém je zakotvena

povinnost státu podporovat a financovat sport. Při své činnosti týkající se sportu se MŠMT opírá především o následující sportovní orgány:

- **Národní sportovní agentura (NSA)**, která převzala od roku 2020 od MŠMT oblast poskytování podpory sportu, turistiky a sportovní reprezentace, je ústředním správním úřadem státní správy ČR, organizační složkou státu a účetní jednotkou. Poskytuje ze státního rozpočtu finanční podporu sportu formou dotací. Jejím cílem je vytvoření optimálního sportovního prostředí pro celkový rozvoj sportu jak pro rekreační sportovce, tak především pro vrcholové sportovce, kteří reprezentují naši republiku v zahraničí. Důležitým dokumentem, který NSA vede k dosažení vytyčeného cíle, je Koncepce podpory sportu 2016–2025. Ta navazuje na předchozí strategické dokumenty týkající se sportu a stanoví směry rozvoje a podpory sportu v daných letech 2016–2025 (MŠMT, 2023).
- **Národní rada pro sport** je poradním orgánem ministra MŠMT a NSA, která ji zřizuje. Usnesení rady mají doporučující charakter. Jednotliví členové Národní rady mají přidělenou určitou oblast, za kterou odpovídají a v ní předkládají radě podněty. Součástí rady je komora regionů, která má poradní hlas a je složena ze zástupců Asociace krajů, Svazu měst a obcí a Sdružení místních samospráv. Úkolem Národní rady pro sport je řešení konkrétních aktuálních problémů, které se ve sportovním prostředí vyskytují (MŠMT, 2023).
- **Česká unie sportu** představuje největší střešní a servisní organizaci, vznikla v roce 2013 transformací z bývalé organizace ČSTV. Jejími členy jsou národní sportovní svazy, sportovní kluby a tělovýchovné jednoty, z jejich zástupců je vytvořena valná hromada jako nejvyšší orgán scházející se jednou za rok. ČUS je členem Českého olympijského výboru a členem Evropského sdružení nevládních sportovních organizací. Posláním ČUS je organizovat, podporovat a realizovat veškeré formy sportovních aktivit, vytvářet pro jejich rozvoj vhodné podmínky, poskytovat služby sportovním organizacím a institucím v rámci ČR, respektovat a uplatňovat při své činnosti principy olympismu (ČUS, 2022).
- **Český olympijský výbor** je nejvyšší sportovní autoritou v ČR, představuje sdružení se specifickým postavením, více o něm pojednává kapitola 3.

2.3 Financování sportu ČR

Finanční prostředky sportovní organizace čerpají převážně ze státního rozpočtu a rozpočtu územně samosprávních celků. Následně lze identifikovat i další zdroje jako jsou například sponzorské dary, vlastní hospodářská činnost či členské příspěvky.

2.3.1 Finanční řízení

Pro založení nestátní neziskové organizace nestačí jen nadšení pro danou věc a dobrovolná práce, ale pokud chce organizace dobře profesionálně pracovat, musí být dostatečně finančně zabezpečena. Z tohoto důvodu se běžnou součástí každé NNO stává fundraising, který lze definovat jako systematickou činnost, prostřednictvím které se shromažďují finanční či jiné prostředky za účelem fungování prospěšné činnosti organizace či jednotlivců.

Podle Stejskala (2010) plní finanční řízení plánovací, integrativní, preventivní, monitorovací, informační a evidenční funkce. Celý proces finančního řízení tvoří následující kroky: finanční plánování, teoretický fundraising, praktický fundraising, běžné hospodaření organizace a zhodnocení uplynulého období. Důležitým krokem je především plánování, jehož významným nástrojem je rozpočet, který představuje soubor předběžně naplánovaných položek výdajů a příjmů organizace, které se vztahují k určité činnosti na určité období. Sestavení rozpočtu představuje významný krok k uskutečnění vytyčených cílů organizace do konkrétních činností v předpokládané výši finančních prostředků na stanovené období.

2.3.2 Finanční zdroje

Zdrojem financí v oblasti tělovýchovy a sportu jsou v České republice dva sektory – veřejný a soukromý. Pro označení kombinace těchto zdrojů se používá označení vícezdrojové financování. Finanční přínos soukromého sektoru v posledních letech značně převyšuje sektor veřejný. Finanční zdroje potřebují ke své činnosti všechny sportovní organizace, liší se jen jejich výší, která závisí na rozdílném typu organizace a místních podmínkách, ve kterých fungují. Nedostatek finančních zdrojů představuje velký problém, který omezuje činnost a rozvoj těchto organizací.

Finanční zdroje lze rozdělit do tří skupin:

- Vlastní zdroje představují prostředky, které může organizace využít podle vlastního rozhodnutí, zpravidla je poskytují vlastní členové nebo si je dokáže organizace vydělat vlastní činností. Vlastní zdroje se nevracejí. Typickými vlastními zdroji jsou členské

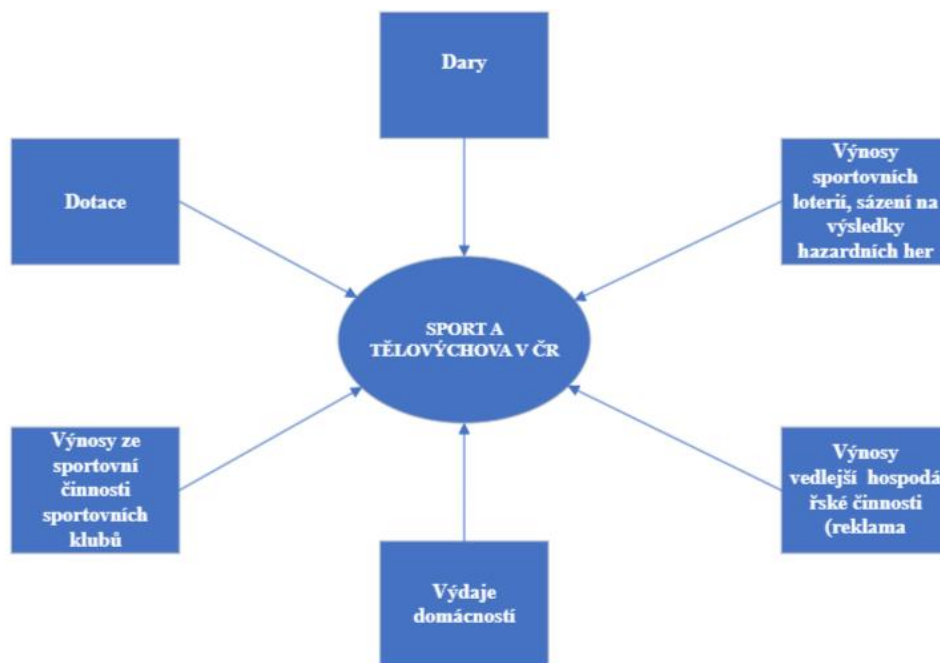
příspěvky (podle stanov či statutu má člen povinnost je zaplatit každý rok), zápisné, startovné a výnosy z vlastní činnosti.

- Cizí zdroje získává a využívá NNO na určitou dobu a po sjednané době je musí vrátit (např. půjčky). Nevýhodou při tomto financování je úrok, který musí organizace hradit.
- Potenciální zdroje organizace získává ze svého okolí na podporu vlastní činnosti, jsou nenárokové, mohou se získat na základě žádosti nebo projektu od různých veřejných orgánů, soukromých organizací i jednotlivců. Do potenciálních zdrojů patří např. příspěvky ze zdrojů Evropské unie, dotace ze státního rozpočtu přímé i nepřímé, dotace od krajů a obcí, příspěvky od nadací a nadačních fondů, dárcovství firemní i individuální (Stejskal, 2010).

Kromě těchto uvedených zdrojů lze jako nepřímý zdroj chápat i daňové úlevy určené pro NNO (např. daň z příjmu, daň z nemovitých věcí) (Hyánek, Škrabelová, Řežuchová, 2005).

Příklad zdrojů financování sportovních organizací je uveden na Obrázku 1.

Obrázek 1: Tvorba disponibilního fondu sportu ČR

Zdroj: Vlastní zpracování dle Novotného (2016)

2.3.3 Financování sportu z veřejného sektoru

Veřejným sektorem se rozumí financování ze zdrojů, které nejsou v soukromém vlastnictví, tedy jde o financování ze strany státu, krajů a obcí.

Financování sportu ze státního rozpočtu

Státní rozpočet představuje nejdůležitější složku finančních zdrojů z veřejného sektoru do tělesné výchovy a sportu. Národní sportovní agentura poskytuje sportu na základě §6b zákona č.115/2001 Sb., o podpoře sportu ve znění pozdějších předpisů ze státního rozpočtu formou dotace podporu:

- „Sportovním organizacím na podporu sportu, zejména na podporu sportu dětí a mládeže, sportu dospělých, sportu pro všechny, sportu zdravotně postižených osob a na podporu úspěšných sportovních reprezentantů České republiky, zahrnující též výdaje na zajištění činnosti sportovních organizací, na pořízení nebo technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku a na pořádání významných sportovních akcí a významných sportovních akcí mimořádné důležitosti,
- osobám, které nejsou sportovní organizací, na pořízení nebo technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, za podmínky udržitelnosti sportovní činnosti po dobu nejméně 10 let,
- osobám, které nejsou sportovní organizací, na pořádání významných sportovních akcí mimořádné důležitosti.“

Tabulka 2: Seznam největších příjemců dotací v oblasti sportu 2019

Příjemce platby	Částka v Kč
Fotbalová asociace ČR	554 841 310
Český svaz ledního hokeje	257 618 920
Český svaz atletický svaz	183 610 020
Česká basketbalová federace	154 067 002
Český tenisový svaz	145 676 350
Český volejbalový svaz	129 333 678
Svaz lyžařů ČR	118 885 421
Český olympijský výbor	100 892 476
Český svaz kanoistů	95 397 121
Český svaz cyklistiky	81 774 756

Zdroj: Vlastní zpracování podle MF (2019)

Finanční prostředky na podporu sportu ze státního rozpočtu MŠMT jsou součástí rozpočtového hospodaření, výdaje NSA poskytnuté na sport jsou součástí státního rozpočtu MŠMT. Tabulka 3 a Tabulka 4 ukazuje konkrétní údaje za rok 2020 a 2021.

Tabulka 3: Výsledky rozpočtového hospodaření MŠMT ve prospěch sportu v (tis. Kč)

2020	Schválený rozpočet	Skutečnost	Plnění v %
Podpora sportovní činnosti v Kč	7 204 727	6 967 286	104
• Sportovní reprezentace	1 948 071	2 128 362	109
• Všeobecná sportovní činnost	5 256 656	4 838 924	103
2021	Schválený rozpočet	Skutečnost	Plnění v %
Podpora sportovní činnosti	351 800	287 164	81
• Sportovní reprezentace	206 800	191 842	92
• Všeobecná sportovní činnost	145 000	95 322	65

Zdroj: Vlastní zpracování dle MŠMT (2023)

Tabulka 4: Ukazatele NSA

2020	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění v %
Výdaje na plnění úkolů NSA	85 923	97 923	79 805	81
Dotace do oblasti sportu	0	3 560 000	136 203	4
• Rozvoj a podpora sportu	0	3 530 000	117 616	3
• Sportovní reprezentace	0	0	0	
• Podpora významných akcí	0	30 000	18 587	62
2021	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění v %
Výdaje plnění úkolů NSA	183 631	190 866	136 250	71
Dotace do oblasti sportu	6 798 243	7 893 243	6 012 200	76
• Rozvoj a podpora sportu	4 846 972	5 784 572	3 766 424	65

• Sportovní reprezentace	1 741 270	1 793 670	1 924 164	107
• Podpora významných akcí	210 000	315 000	321 611	102

Zdroj: Vlastní zpracování dle MŠMT (2023)

V roce 2020 byly NSA poskytnuty finanční prostředky určené pouze na vlastní náklady (platy zaměstnanců, pronájem prostorů, marketing apod.). Poskytování podpory sportu formou dotací mělo být zahájeno k 1. 1. 2021, proto je schválený rozpočet kapitoly 362 NSA, jak ukazuje Tabulka 4, nulový. Vzhledem k šíření onemocnění COVID - 19 byla zákonem č. 249/2020 Sb., Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru označovaného jako SARS CoV- 2 v oblasti sportu, pro NSA ustanovena možnost poskytování podpory v oblasti sportu již v roce 2020. Cílem bylo zmírnit negativní dopady pandemie a nouzového stavu na činnost sportovních organizací. Proto byly do kapitoly 362 NSA na základě usnesení vlády uvolněny z kapitoly 398 Všeobecné pokladní správy tyto finanční prostředky:

- 175 000 tis. Kč na program COVID – SPORT,
- 825 000 tis. Kč na podporu sportovních organizací RESTART SPORTU,
- 2 300 000 na podporu sportovní infrastruktury RESTART SPORTU z kapitoly 333 MŠMT
- 230 000 tis. Kč z kapitoly 333 MŠMT.

Z tohoto důvodu je v Tabulce 4 - rok 2020 markantní rozdíl mezi schváleným rozpočtem a rozpočtem po změnách.

NSA slouží k realizaci antidopingového programu prostřednictvím příspěvkové organizace Antidopingový výbor ČR, který zahájil svou činnost 1. 1. 2020 a který se zaměřuje na kontrolu, prevenci a ochranu před dopingem. Na jeho činnost poskytuje finanční prostředky (MF ČR, 2022).

Tabulka 5: Finanční podpora Antidopingovému výboru ČR v (tis. Kč)

Rok	Částka
Rok 2020	19 049
Rok 2021	21 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle MF (2022)

Financování sportu z rozpočtu krajů a obcí

Kraje a obce vytvářejí ve své samostatné působnosti podle §5 a §6 zákona č. 115/2001 Sb., zákona o podpoře sportu, podmínky pro rozvoj sportu pro všechny, především pro mládež a sportovní talenty, ale i pro zdravotně postižené občany. Částky vydávané na sport z rozpočtu krajů a obcí závisí na výši jejich finančních prostředků a rozhodnutí představitelů těchto samosprávných celků. Jednou ze zákonem daných povinností je zpracování plánu rozvoje sportu, zajištění jeho provádění, kontrola plnění daného plánu a kontrola účelného využívání svých sportovních zařízení. Nezanedbatelným aspektem při rozdělování financí na sport je jeho popularita v daném regionu, případně sportovní zaměření a výkonnostní zařazení místních sportovních organizací.

2.3.4 Financování sportu ze soukromých zdrojů

Soukromé zdroje představují výdaje domácností, výnosy z vlastní činnosti, sponzoring (akcí, klubů, jednotlivců) a příjmy z reklam. Rozpočty domácností financují především sport pro všechny, sponzoring a reklamy naopak vrcholový sport. Existují různé formy sponzorování sportu – jednotlivých sportovců, sportovních týmů, sportovních akcí, sportovních klubů a ligových soutěží. Sponzoring sportu je úzce spojen s reklamou, která představuje, jak uvádí Čáslavová (2020, s.143): *„Placenou formu neosobní prezentace výrobků, služeb nebo myšlenek určitého subjektu (firmy, instituce nebo jiné organizace) prostřednictvím komunikačních médií.“* Další možnosti, jak sportovní organizace financují svou činnost, jsou členské příspěvky členů, výnosy ze vstupného na zápasy a prodej propagačních předmětů.

3 Český olympijský výbor

ČOV má dlouholetou historii, během které výrazně přispěl k rozvoji sportu v naší republice a dovedl vrcholové sportovce k získání olympijských medailí. Jen se třemi výjimkami (I. olympijské hry 1896 v Athénách, III. olympijské hry 1904 v Saint Louis a XXIII. olympijské hry 1984 v Los Angeles) se čeští sportovci zúčastnili všech letních i zimních olympijských her. ČOV je jediným subjektem oprávněným podle MOV řídit olympijské hnutí v ČR.

3.1 Historie

ČOV patří k nejstarším na světě, jeho počátky spadají do konce 19. století.

3.1.1 Počátky českého olympismu

Historie olympijského hnutí v naší zemi je neodmyslitelně spjata se jménem středoškolského profesora Jiřího Gutha. Ten se stal roku 1894 členem Mezinárodního olympijského výboru, kde měl zastupovat zemi svého původu, a zúčastnil se jako jediný Čech i prvních moderních olympijských her v Aténách. Usiloval o vytvoření Českého olympijského výboru, což se podařilo až 18. května 1899 v souvislosti s přípravou II. olympijských her v Paříži. V roce 1900 se ČOV stal prvním národním olympijským výborem na světě s nepřetržitou činností.

O existenci ČOV museli Češi zápasit s vládními úřady Rakouska – Uherska, jehož součástí byly české země. Na V. olympijském kongresu v Paříži roku 1914 došlo zásluhou vídeňské vlády ve spolupráci se spojeneckým Německem k vyloučení Čechů jako samostatného subjektu z mezinárodního olympijského hnutí, čeští sportovci mohli startovat jen pod vlajkou habsburské monarchie. Po vypuknutí 1. světové války byla činnost ČOV 4. října 1916 úředně zastavena (Jakubcová, 2012).

3.1.2 Období 1918–1947

V nově vytvořeném Československu byl 13. června 1919 oficiálně ustanoven Československý olympijský výbor jako představitel všech sportovců Československé republiky bez ohledu na národnost, předsedou byl opět zvolen Jiří Guth. ČSOV díky jeho osobě, od roku 1920 Jiřího Stanislava Gutha-Jarkovského, získal významné uznání od MOV, což se projevilo jeho jmenováním do funkce generálního sekretáře MOV a později člena exekutivy i pověřením zorganizovat v Praze VIII. mezinárodní olympijský kongres. V březnu 1929 podal Jiří Stanislav Guth-Jarkovský demisi a nově jmenovaným předsedou ČSOV se stal doc. dr. Josef Gruss. Nově přijaté stanovky (1933) vymezily podobu a kompetence ČSOV, spolu s Československým všesportovním výborem vytvořily instituci tzv. olympijských dohlížitelů,

kteří kontrolovali a posuzovali přípravu sportovců, a na tomto základě pak ČSOV rozhodoval o zařazení sportovce nebo kolektivu do olympijské výpravy. ČSOV se musel vyrovnávat v této době s finančními problémy v souvislosti s hospodářskou krizí a politickou situací v sousedním Německu.

Po vytvoření Protektorátu Čechy a Morava v březnu 1939 se z ČSOV oddělili Slováci a ustanovili si samostatný Národní olympijský výbor Slovenska, Češi vystupovali jako Národní olympijský výbor Čech a Moravy. Z důvodu rostoucí nacistické perzekuce byl však 29. dubna 1943 rozpuštěn a veškerý jeho majetek převzal Český všesportovní výbor (ČOV, 2022).

Po ukončení druhé světové války byla činnost Československého olympijského výboru obnovena už 15. května 1945 a do jeho vedení se vrátil Josef Gruss, který se v září 1946 stal členem Mezinárodního olympijského výboru. Po zrušení Slovenského olympijského výboru v roce 1947 si ČSOV až do konce roku 1951 udržel samostatné postavení a stal se jediným představitelem olympijského hnutí v Československu (ČOV, 2022).

3.1.3 Období po 2. světové válce

V únoru 1948, kdy se k moci dostali komunisté, došlo k sjednocení československé tělesné výchovy a sportu, což bylo v červenci 1949 potvrzeno přijetím zákona O státní péči o tělesnou výchovu a sport, podle kterého veškeré řízení, pravomoci a rozhodování v oblasti sportu příslušely Státnímu úřadu pro tělesnou výchovu a sport. Rozhodnutí se týkalo i ČSOV, který byl začleněn do Československé obce sokolské a který v roce 1950 podal návrh na osamostatnění a působení jako zvláštní komise jednotné tělovýchovné organizace. Návrh byl přijat s podmínkou sesazení Josefa Grusse z čela ČSOV, na jeho místo byl dosazen Vilém Mucha.

Zájem o olympijské hry vzrostl po XV. OH v Helsinkách v roce 1952, které přinesly obrovský úspěch československým sportovcům (Emil Zátopek získal tři zlaté medaile v běžeckých disciplínách a Dana Zátopková zlatou medaili v hodů oštěpem). V roce 1952 byl při vládě ustanoven Státní výbor pro tělesnou výchovu a sport, později byl nahrazen Československým svazem tělesné výchovy a sportu. Nová jednotná organizace řídila sport prostřednictvím sportovních svazů a svazu základní a rekreační tělesné výchovy. Byl přebudován i ČSOV, který měl nadále zařizovat vše, co souviselo s olympijskými hrami

a olympismem. Při ČSOV vznikaly různé komise, které se snažily postavení ČSOV zlepšit, ale orientovaly svoji činnost hlavně na odborně technickou stránku přípravy sportovců (Jakubcová, 2012).

V období tzv. Pražského jara 1968 se nové vedení ČSOV v čele s předsedou Emanuelem Bosákem snažilo o demokratizaci sportu, podalo návrh na uspořádání XXII. olympijských her 1980 v Praze, což se setkalo u veřejnosti s velkým ohlasem. Všechny tyto snahy a plány se neuskutečnily díky okupaci Československa armádami Varšavské smlouvy v srpnu 1968.

V březnu 1972 se stal předsedou ČSOV a ČSTV Antonín Himl, který nastolil normalizační řád. Československo se vzdalo kandidatury na uspořádání OH v roce 1980 ve prospěch Moskvy, zároveň i kandidatury Vysokých Tater na ZOH v roce 1984. Roku 1973 byl schválen systém vrcholového sportu a přijat nový statut ČSOV. I přes to, že o všem i nadále rozhodoval sekretariát předsedy ÚV ČSTV, zvýšil se zájem o práci v mezinárodním olympijském hnutí a otevřel se prostor pro šíření olympijských myšlenek. Vznikly nové komise a složky olympijského výboru – roku 1975 Klub československých olympioniků, v roce 1978 byl do ČSOV zařazen Československý klub fair play a v dubnu 1987 zahájila činnost Československá olympijská akademie. V červnu 1977 se v Praze konalo 79. zasedání Mezinárodního olympijského výboru, Antonín Himl byl na čtyři roky zvolen místopředsedou Asociace národních olympijských výborů a postaven do čela komise MOV Sport pro všechny. Za jeho předsednictví ČSOV bojkotoval v roce 1984 po vzoru SSSR XXIII. olympijské hry v Los Angeles. Ke kladnému posunu v historii ČSOV došlo roku 1988, kdy byl do čela ČSOV zvolen Jindřich Poledník, který jako jeden z prvních požadoval osamostatnění ČSOV od ČSTV a tvrdě se postavil proti užívání dopingů ve sportu. Rozhodující změny pro ČSOV však přinesl až 17. listopad 1989, kdy na ustavujícím zasedání nového, organizačně samostatného ČSOV byla dne 25. dubna 1990, po rezignaci Jindřicha Poledníka, zvolena předsedkyní ČSOV historicky první žena – sedminásobná olympijská vítězka Věra Čáslavská (ČOV,2022).

3.1.4 Novodobé dějiny

Na zimních OH v Albertville a OH v Barceloně roku 1992 reprezentovali čeští a slovenští sportovci Československo naposledy společně, neboť v tomto roce došlo k rozdělení Československa na dva samostatné státy – Českou republiku a Slovenskou republiku, tím došlo i k zániku společného Československého olympijského výboru a vytvoření nových,

samostatných olympijských subjektů – Českého olympijského výboru (obnoveného 21. prosince 1992) a Slovenského olympijského výboru (založeného 19. prosince 1992). Oba byly v září 1993 uznány za členy MOV, Česko v něm zastupovala Věra Čáslavská (od roku 1995) a Jan Železný (od roku 1999). Čeští sportovci úspěšně reprezentovali naši republiku na OH a dosahovali vynikajících výsledků, především na OH v Atlantě (1996), Naganu (1998) a Sydney (2000). ČOV získával potřebné finanční prostředky pro přípravu a účast sportovců na olympijských hrách, vytvořily se nové komise – Žena a sport, Sport a ekologie, Sport pro všechny a v roce 1996 vzniklo Olympijské studijní centrum, jehož cílem bylo propagovat a šířit ideje olympijského hnutí (Jakubcová, 2012).

V roce 2003 se konalo v Praze 115. zasedání Mezinárodního olympijského výboru, na kterém byl Vancouver zvolen pořadatelským městem XXI. ZOH v roce 2010. Praha zde zároveň ohlásila svůj zájem na pořádání OH, z tohoto důvodu byla roku 2007 založena obecně prospěšná společnost Praha olympijská. Plán ČOV na pořádání OH 2016 byl však MOV zamítnut. Od roku 2012 zastává funkci předsedy ČOV Jiří Kejval, jeho mandát trvá do roku 2025. Čeští sportovci dosáhli vynikajících úspěchů i na dalších LOH a ZOH. Především na LOH v Londýně (2012), Riu de Janeiru (2016), Tokiu (2020) a ZOH v Turíně (2006),

Tabulka 6: Počet získaných olympijských medailí českými sportovci

	Zlato	Stříbro	Bronz	Celkem
ZOH 1924-2022	12	19	27	58
LOH 1896-2020	68	71	76	215

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.olympiskytytm.cz (2022)

3.2 Struktura Českého olympijského výboru

Úkolem ČOV je rozvíjet a šířit olympismus, zabezpečovat účast ČR na OH a hájit zájmy českého sportu v mezinárodním olympijském hnutí. Při plnění těchto úkolů spolupracuje se všemi sportovními subjekty ČR. Veškeré činnosti ČOV stanoví, zajišťují, realizují a kontrolují orgány a složky ČOV.

3.2.1 Orgány ČOV

Strukturu ČOV tvoří následující orgány:

- **Plénum ČOV** – nejvyšší orgán ČOV tvořený delegovanými zástupci řádných a přidružených členů, členy MOV z ČR, zástupci složek ČOV a ministerstev, která mají sport v kompetenci, i někteří významní olympijští vítězové. Předseda ČOV ho

svolává nejméně jednou za rok, na žádost minimálně poloviny členů může být svoláno mimořádné zasedání. Způsob jednání Pléna stanoví Jednací řád ČOV. Plénum určuje především program a hlavní úkoly ČOV, volí a odvolává jeho předsedu, místopředsedy, členy Výkonného výboru, Ombudsmana, Revizní i Rozhodčí komise. V pravomoci Pléna je schvalování stanov i rozpočtu ČOV a plánu činnosti. Rozhoduje o složení výpravy a o účasti na olympijských hrách, vyznamenává a oceňuje osobnosti, které se zasloužily o rozvoj olympijského hnutí (Jakubcová, 2012).

- **Výkonný výbor ČOV** – zabezpečuje plnění hlavní i vedlejší činnosti ČOV v období mezi plenárním zasedáním, předseda ČOV svolává Výkonný výbor nejméně čtyřikrát ročně. Pro svou potřebu zřizuje dočasné nebo stálé pracovní komise a sekretariát, který vede organizační, ekonomickou a administrativní agendu. Důležitou pravomocí je schvalování kandidátů do funkcí v orgánech mezinárodního olympijského hnutí, schvalování složek stanov ČOV, rozhodování o mimorozpočtových výdajích z disponibilních zdrojů a o nabývání či pozbývání movitého majetku ČOV (Jakubcová, 2012).
- **Předseda ČOV a místopředsedové ČOV** – představují statutární orgán, který zastupuje ČOV a podepisuje jeho jménem. Předseda především svolává zasedání Pléna a Výkonného výboru, jedná s vedoucími představiteli státní správy a dalších státních i nestátních subjektů, podepisuje za ČOV smlouvy, mezinárodní dohody a jiné zásadní dokumenty, jmenuje a odvolává generálního sekretáře ČOV. Působnost místopředsedů, kterých je pět, stanoví Organizační řád ČOV (Stanovy ČOV, 2018). Současným předsedou ČOV je Jiří Kejval, funkci místopředsedů zastupují Roman Kumpošt (zahraniční vztahy), Zdeněk Haník (olympismus a vzdělání), Libor Varhaník (ekonomika a marketing), Filip Šuman (neolympijské sporty) a Milan Hnilička (sport) (ČOV, 2022).
- **Revizní komise ČOV** – členy volí Plénum ČOV, tvoří ji předseda (Petr Ditrich) a dva členové. Komise provádí kontrolu činnosti a hospodaření Výkonného výboru a Sekretariátu ČOV. Při své činnosti postupuje podle schváleného statusu, Stanov ČOV a daných právních předpisů. Závěry a zprávy svých kontrol předává i s návrhy nápravných opatření Výkonnému výboru ČOV, který je povinen případné závady odstranit. Zároveň tuto zprávu předává i Plénu ČOV (ČOV, 2022).
- **Rozhodčí komise ČOV** – zřizuje ji Plénum ČOV, skládá se z pěti členů a dvou náhradníků, rozhoduje o odvoláních proti rozhodnutím sportovních subjektů (např.

porušení antidopingových pravidel), při své činnosti postupuje dle stanoveného statutu a svého jednacího řádu (ČOV,2022).

- **Ombudsman ČOV** – je volen Plénem ČOV, do jeho činnosti patří především působení v oblasti ochrany práv členů ČOV, vyplývajících z působení a jednání orgánů sportovních subjektů i dalších členů ČOV, které jim zaručuje Olympijská charta, Stanovy ČOV a další předpisy a principy demokratického právního státu. Zprávu o své činnosti předkládá Plénu ČOV. Volební období ombudsmana trvá šest let, v současnosti pozici ombudsmana zastává JUDr. Alexander Károlyi (Stanovy ČOV, 2018).

3.2.2 Složky ČOV

Úkolem složek ČOV je vzdělávání, propagace olympijských myšlenek a oceňování lidí, kteří je šíří. Zároveň přebírají zástitu nad různými akcemi, které souvisejí s tímto úkolem. Jejich činnost se řídí samostatnými statuty, které schvaluje Výkonný výbor ČOV. Každá složka je oprávněna volit své zástupce do Pléna ČOV a Výkonného výboru ČOV. Jedná se o tyto složky:

- **Česká olympijská akademie (ČOA)** – byla založena 30. dubna 1987 v Praze za přítomnosti prezidenta MOV J. A. Samaranche. Jejím úkolem je propagovat a šířit olympijské ideály. Představuje vědecké a studijní centrum olympijského hnutí v ČR, které shromažďuje archivní a jiné dokumentační materiály týkající se olympijského hnutí, vydává knihy a vzdělávací materiály s tematikou olympismu, pořádá výstavy, organizuje semináře, věnuje se vědecké činnosti. Úzce spolupracuje s Národním muzeem, Karlovou univerzitou, Vojenským historickým ústavem a médií na přípravě pořadů o olympijském hnutí. Jejimi orgány je Plénum ČOA, Rada ČOA a její předsednictvo (ČOA, 2023).
- **Český klub olympioniků (ČKO)** – založen 10. června 1975. Jako Klub československých olympioniků měl pomáhat rozvoji československé tělesné výchovy především propagací olympijských myšlenek. V roce 1993 byl přejmenován na ČKO, dnes sdružuje bývalé olympioniky a vytváří fórum k jejich setkávání. Členem se mohl stát sportovec, který se v individuálním sportovním odvětví umístil na OH do šestého místa nebo do třetího místa v kolektivním sportu. Později s demokratizací Stanov se členem mohl stát jakýkoliv sportovec nebo trenér, který se zúčastnil OH. K prvním

členům patřili Emil a Dana Zátokovi, Věra Čáslavská a Alois Hudec. ČKO se finančně i materiállově stará o bývalé úspěšné olympioniky, myšlenky olympismu šíří na základních školách, bojuje proti jakékoliv diskriminaci a ve spolupráci se sponzory organizuje různé sportovní a kulturní akce (Jakubcová, 2012).

- **Český klub fair play (ČKFP)** – přiřadil se ke Klubu olympioniků 28. března 1978, dnešní název získal po vzniku ČR 1. 1. 1993. Jeho úkolem je propagovat myšlenky fair play jako jednu z forem výchovného působení ve sportu, především u mládeže. V tomto duchu oceňuje nejlepší sportovní činy a naopak zaujímá kritická stanoviska k negativním jevům ve sportu (Jakubcová, 2012).
- **Český klub sportovních svazů, organizací a institucí (ČKSOI)** – zastupuje sportovní svazy, jejichž sporty nejsou zařazeny do OH (neolympijské sporty). Hájí jejich zájmy na národní i mezinárodní úrovni (ČOV, 2022).
- **Český klub paralytiků (ČKP)** – reprezentuje a hájí zájmy zdravotně postižených sportovců, především v rozvíjení a ochraně paralympijského hnutí, dodržování jejich demokratických zásad a rovnoprávného postavení všech druhů trvalých zdravotních postižení. Podílí se na rozvoji českého i mezinárodního sportu zdravotně postižených na nejvyšší úrovni, v této oblasti zajišťuje a organizuje sportovní, kulturní a společenské akce (ČOV, 2022).
- **Česká trenérská akademie (ČTA)** – navazuje na předcházející činnost Unie profesionálních trenérů ČOV a Trenérsko-metodické sekce ČOA, vznikla 18. 4. 2018. Hlavním posláním je odborná činnost, kterou poskytuje trenérům v oblasti jejich vzdělávání (metodika, semináře, stáže, konference apod.), publikační činnosti a společenského uznání a ocenění (anketa Trenér roku, slavnostní večer a uvedení do Síně slávy). Zaměřuje se na mezioborové a mezisportovní propojování. Nejvyšším orgánem je Plénum ČTA a výkonným orgánem Rada ČTA (ČTA, 2022).

3.3 Financování ČOV

Vlastní ekonomickou činnost zahájil ČOV 1. března 1993. Hospodaření se řídí rozpočtem, který schvaluje Plénum ČOV.

Podle Stanov ČOV (2018, s. 11) jsou zdrojem jeho majetku:

- *„Dary a příspěvky od Mezinárodního olympijského výboru a Olympijské solidarity.*
- *Příspěvky, dotace a dary fyzických a právnických osob a sportovních subjektů.*
- *Příjmy z vlastní tělovýchovné, sportovní, kulturní, společenské a hospodářské činnosti.*
- *Dotace z veřejných prostředků.“*

V roce 1997 byla zřízena marketingová agentura Česká olympijská a.s., vlastněná z 100 % ČOV, která zastřešuje obchodní, marketingové a reklamní aktivity, zaobírá se o mediální prezentaci jeho partnerů i Českého olympijského týmu a zaměřuje se na ochranu jejich práv a podílí se na zajištění účasti Českého olympijského týmu na olympijských hrách. Veškeré její činnosti jsou prováděny v souvislosti s propagací olympijských symbolů a olympijských myšlenek. Česká olympijská vyhledává partnery a dodavatele pro Český olympijský tým, připravuje pro ně nabídky a sjednává smlouvy o využití olympijských symbolů, vytváří ve čtyřletých olympijských cyklech stabilní partnerství s finančně silnými společnostmi a realizuje s nimi smlouvy. Od partnerů ČOV získává finanční prostředky na zajištění účasti Českého olympijského týmu na olympijských hrách včetně materiálního zabezpečení přípravy i chodu Českého olympijského domu v dějišti letních i zimních OH. Partneři Českého olympijského týmu dlouhodobě a významně podporují účast našich sportovců na OH, Česká olympijská pro ně zajišťuje kompletní mediální prezentaci (ČOV, 2022).

4 Finanční analýza Českého olympijského výboru

Finanční analýza je proces vyhodnocování finančních informací a výsledků organizace nebo jednotlivce s cílem porozumět jejich finančnímu zdraví, výkonnosti, stabilitě a situaci ČOV. Finanční analýzu lze rozlišit z hlediska ex post a ex ante. Tato práce vyžívá finanční analýzu ex post, která hodnotí retrospektivně v posledních letech 2016-2021 (Růčková, 2019).

4.1 Výnosy ČOV

Výnosy ČOV, který patří mezi neziskové organizace, lze dle druhu činnosti rozdělit na výnosy z hlavní činnosti a výnosy z hospodářské činnosti. Tato podkapitola se zabývá celkovou analýzou výnosů v šestiletém období let 2016-2021.

4.1.1 Výnosy z hlavní a hospodářské činnosti za období 2016–2021

Následující *Tabulka 7* ukazuje vývoj a vzájemné porovnání výnosů v daném období, uvedené částky Kč jsou vždy k 31.12. daného roku.

Tabulka 7: Výnosy z hlavní a hospodářské činnosti 2016–2021 v (tis. Kč)

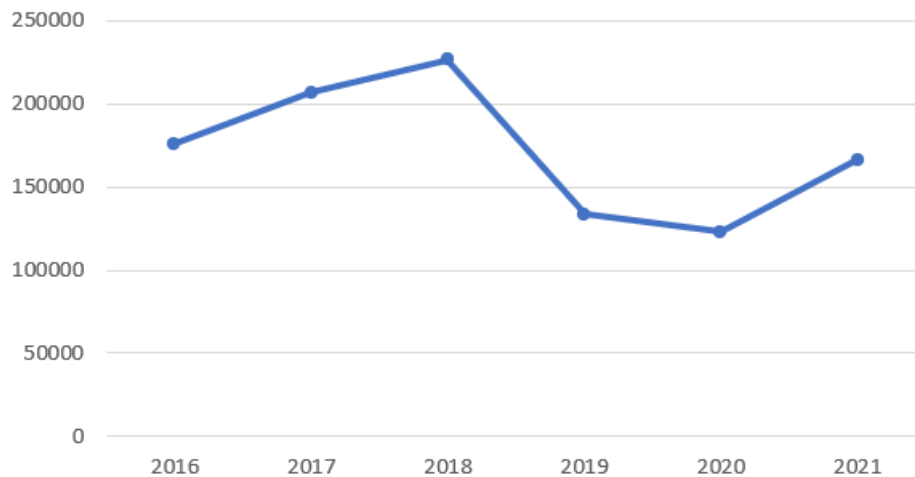
Výnosy z hlavní a hospodářské činnosti	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Provozní dotace	126 534	151 382	166 895	105 135	97 340	129 987
Přijaté příspěvky (dary)	30 707	41 128	25 217	23 619	21 360	30 200
Zúčtování fondů	18 780	14 135	34 433	4 540	4225	5 946
Výnosy z hlavní činnosti celkem	176 021	206 645	226 544	133 294	122 925	166 133
Tržby za vlastní výkony a za zboží	576	631	876	262	486	784
Výnosové úroky	170	25	14	429	603	206
Kurzové zisky	516	335	0	0	0	0
Jiné ostatní výnosy	94	14135	196	67	0	0
Tržby z prodeje materiálu	50	20	21	0	0	87
Výnosy z hospodářské činnosti celkem	1406	1024	1093	758	1116	1077
Σ Celkem	177 427	207 669	227 637	134 052	124 041	167 210

Zdroj: Vlastní zpracování dle Českého olympijského výboru

4.1.2 Grafické porovnání

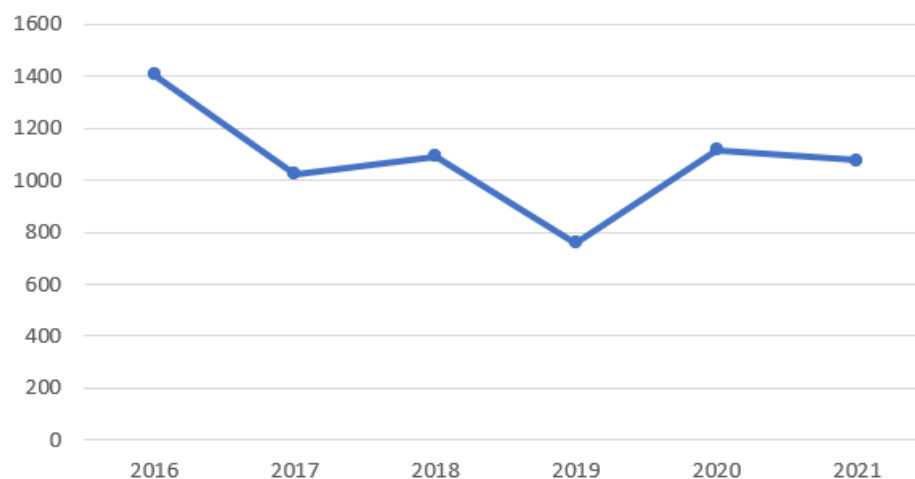
Graficky je znázorněna variabilnost výnosů v daném období. Na základě grafického zpracování lze identifikovat, že nejvyšší výnosy z hlavní činnosti byly v roce 2018 a nejnižší v roce 2020. Z hlediska hospodářské činnosti byly nejvyšší výnosy v roce 2016 a nejnižší výnosy v roce 2019.

Obrázek 2: Výnosy z hlavní činnosti v (tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČOV

Obrázek 3: Výnosy z hospodářské činnosti v (tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČOV

4.1.3 Fundraising

Důležitým zdrojem příjmů, které jsou součástí výnosů, tvoří fundraising. Pro ČOV ho zajišťuje Česká olympijská a.s. Představuje systematické získávání prostředků, především finančních, na zajištění činnosti organizace a jejího rozvoje. Jeho základem je vyhledávání a získání sponzorů – partnerů pro sport. Významným faktorem tohoto procesu je popularita daného sportu, mediální pozornost, jeho oblíbenost a divácká návštěvnost. Český olympijský tým má díky úspěchům sportovců na olympijských hrách řadu partnerů. Přehled nejvýznamnějších je v Tabulce 8.

Tabulka 8: Partneři Českého olympijského týmu

	Partner	Od roku	Účel
Generální partneři	Toyota	2019	Olympiáda dětí a mládeže, Olympijské festivaly, paralympijské hnutí
	Sazka	2013	Česká olympijská nadace, Sport v okolí, Sazka Olympijský víceboj
	FOSFA	2020	Udržitelnost a fair play, Cesta za snem (olympijské příběhy)
	Skupina ČEZ	2001	EPP, Olympijský běh
Oficiální partneři	Pilsner Urquell	2001	Olympijské domy a festivaly
	ALPINE PRO	2009	Olympijská kolekce oblečení
	T-Mobile	2013	T-Mobile Olympijský běh, Olympijské festivaly
	CPI Property Group	2016	multifunkční projekty pro ČOV
	VINCI Construction CS	2021	stavby sportovišť, ODM
Mediální partneři	Česká televize	1956	Televizní přenos
	Český rozhlas Radiožurnál	1996	Přenos prostřednictvím komunikačních kanálů
	BigBoard	2017	Propagace ČOV

Zdroj: Vlastní zpracování podle ČOV (2022)

Spolupráce mezi sponzorem a sponzorovanou organizací je velmi úzká a oboustranně prospěšná. Sportovní organizace může sponzorovi nabídnout protislužby, které uvádí Tabulka 9 (seřazeny podle atraktivnosti).

Tabulka 9: Nabízené protislužby ze strany sportu

Pořadí	Nabízené služby
1.	Reklama na mantinelu, banneru či pásu
2.	Reklama na dresech a sportovních oděvech
3.	Název společnosti v názvu akce
4.	Logo firmy na propagačních materiálech
5.	Reklama na webových stránkách
6.	Zmínění názvu firmy na akci moderátorem
7.	Prezentace produktů na místě akce
8.	Reklama na startovních číslech
9.	Výrobky/služby jako ceny pro vítěze

Zdroj: Vlastní zpracování podle FTVS UK (2014)

4.2 Náklady

Náklady lze definovat jako ekonomické hodnoty nebo finanční prostředky, které organizace nebo jednotlivec utrací nebo investuje na dosažení určitého cíle, výkonu, činnosti nebo získání statků a služeb. Náklady se mohou vztahovat k různým oblastem, včetně podnikání, osobního života nebo veřejného sektoru, tak jako je to v této bakalářské práci (Popesko, Papadaki, 2016).

4.2.1 Náklady na hlavní a hospodářskou činnost v období 2016–2021

Do nákladů na hlavní činnost lze zařadit spotřebované nákupy, spotřebu materiálů, opravy a udržování, náklady na cestovné a reprezentaci, daně a poplatky, osobní náklady, mzdové náklady, sociální pojištění, odpisy či poskytnuté příspěvky.

Náklady na hospodářskou činnost tvoří daně a poplatky, kurzové ztráty a daně z příjmů.

Tabulka 10: Náklady z hlavní a hospodářské činnosti v (tis. Kč)

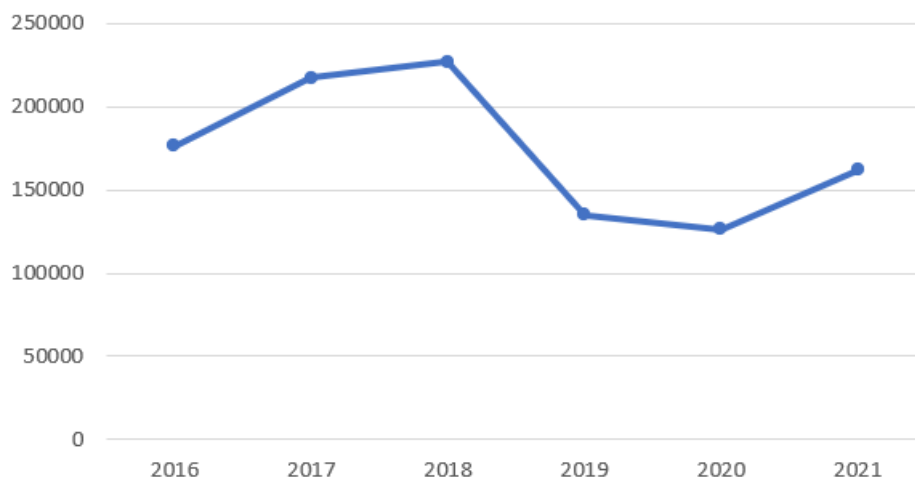
Náklady z hlavní a hospodářské činnosti	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Spotřebované nákupy a nakupované služby	139 892	112 927	172 850	84 780	75 546	119 421
Spotřeba materiálu, energie a ostatních neskladovaných dodávek	11 620	15 377	13 293	10 792	16 368	17 067
Opravy a udržování	436	292	562	548	524	395
Náklady na cestovné	4190	13 611	29 506	20 876	6 125	30 354
Náklady na reprezentaci	2423	3 199	686	897	580	717
Ostatní služby	121 223	80 448	128 803	51 667	51 949	70 888
Osobní náklady	15 965	25 362	22 207	20 881	19 647	22 724
Mzdové náklady	11 076	18 711	16 265	15 987	15 291	17 357
Zákonné soc. pojištění	4 607	6 317	5 614	4 570	4 014	5 011
Zákonné sociální náklady	282	334	328	324	342	354
Daně a poplatky	24	72	20	85	5	10
Ostatní náklady	972	27 124	13 381	17 140	19 493	22 724
Dary	36	85	7 014	625	633	601
Jiné ostatní náklady	926	25 821	4 321	16 174	15 398	15 850
Odpisy dlouhodobého majetku	2764	3 243	3 329	3 092	2 763	2 248
Poskytnuté příspěvky	16 791	48 737	14 979	9 131	8 738	780
Náklady na hlavní činnosti celkem	176 408	217 533	226 766	135 029	126 192	162 066
Daně a poplatky	32	10	30	85	113	39
Kursově ztráty	151	335	226	0	165	620
Daň z příjmů	153	0	282	226	241	692
Náklady na hospodářské činnosti celkem	336	345	538	311	519	1351
Σ Celkem	176 744	217 878	227 304	135 340	126 711	163 417

Zdroj: Vlastní zpracování dle Českého olympijského výboru

4.2.2 Grafické zpracování nákladů za období 2016–2021

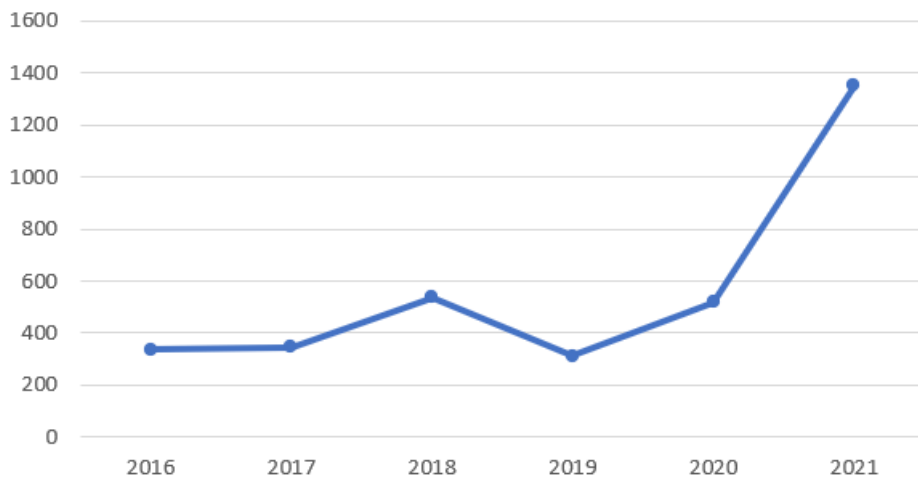
V této podkapitole jsou graficky znázorněny náklady z hlavní a hospodářské činnosti za jednotlivé roky v daném období.

Obrázek 4 Náklady na hlavní činnosti v (tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČOV

Obrázek 5: Náklady na hospodářskou činnost v (tis. Kč)

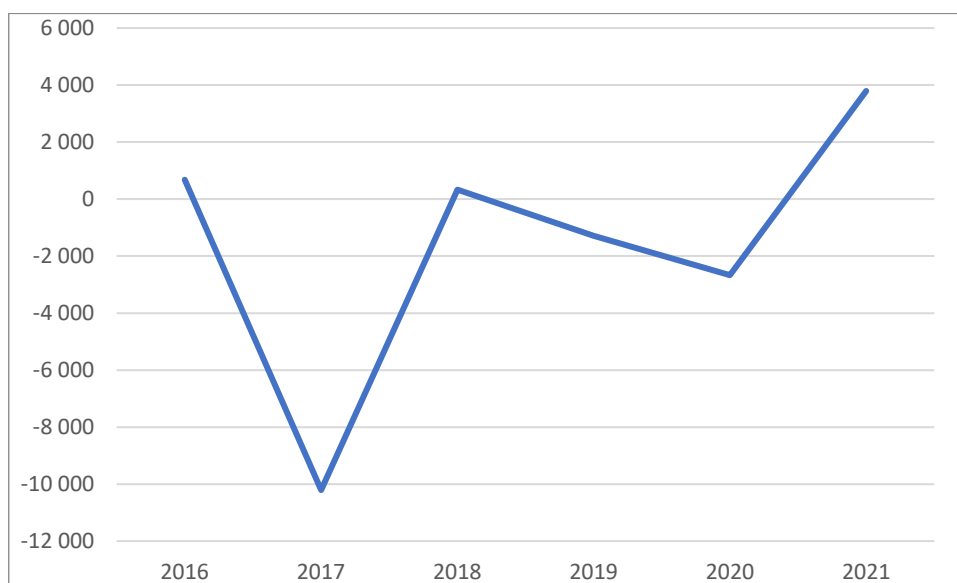

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČOV

4.2.3 Vývoj výsledku hospodaření v období 2016-2021

V rámci této podkapitoly lze porovnávat výsledky hospodaření v průběhu let 2016–2021. Výsledek hospodaření se zjistí tak, že od výnosů se odečtou náklady a prostřednictvím tohoto matematického vzorce lze identifikovat, zda ČOV je ve ztrátě či dosahuje zisku.

Obrázek 6: Výsledek hospodaření v průběhu let v (tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČOV

4.3 Rozvaha

Rozvaha je jeden ze základních výkazů účetní závěrky. Jedná se o finanční výkaz, který prezentuje finanční situaci společnosti společně s přehledem o majetku podniku (aktivech) a zdrojích jeho krytí (pasivech) v peněžním vyjádření k určitému datu (rozvahovému dni) a umožňuje tak posoudit finanční postavení podniku. Rozvaha jako jeden z výkazů zobrazuje stavové veličiny. Správně sestavená bilance musí splňovat bilanční rovnici, tj. součet aktiv se musí rovnat součtu pasiv. Formu, obsah a rozsah rozvahy určují účetní standarty, dle kterých se bilance sestavuje a podle kterých se vede celé účetnictví. Rozvaha vychází ze základního účetního principu, který definuje, že aktiva společnosti jsou financována vlastním nebo cizím kapitálem. V této podkapitole je cílem porovnávat aktiva a pasiva v roce 2016-2021 viz Tabulka 11. Nejvíce je potřeba se zaměřit na dlouhodobé, krátkodobé závazky a celou stranu pasiv (Scholleová, 2012).

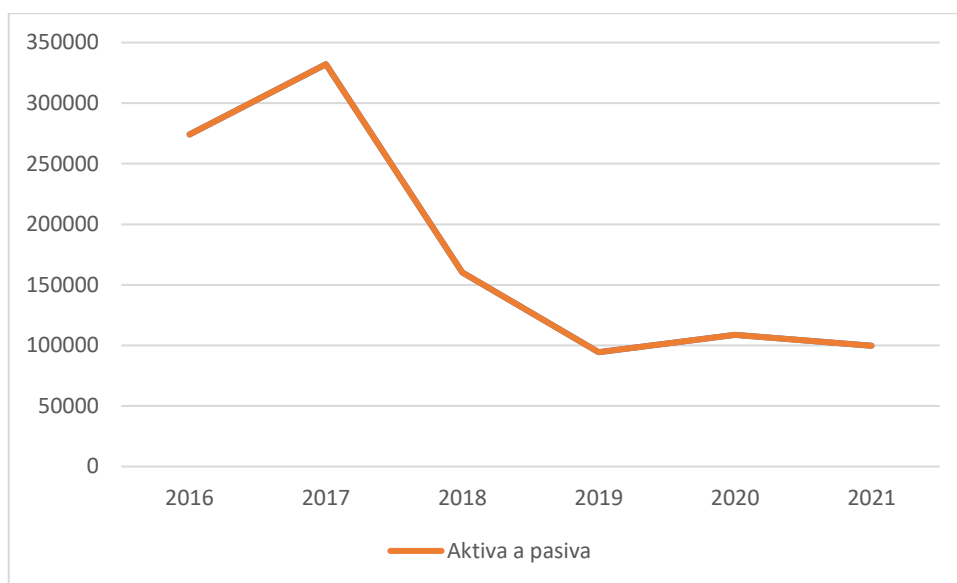
Tabulka 11: Rozvaha v průběhu let 2016–2021 v (tis. Kč)

Rozvaha	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Aktiva						
Dlouhodobý majetek	43203	42983	45362	41749	38557	35686
Dlouhodobý nehmotný majetek	2422	3253	3944	4601	4728	4955
Dlouhodobý hmotný majetek	54954	45634	46002	46273	45722	45722
Dlouhodobý finanční majetek	6000	17000	21200	20200	20200	20200
Oprávký k dlouhodobému majetku	-20173	-22904	-25784	29325	-32093	35191
Krátkodobý majetek	230911	289120	114749	52637	70190	63951
Zásoby	42	42	27	15	15	15
Pohledávky	5567	652	30813	3847	435	1390
Krátkodobý finanční majetek	218775	287570	82118	48309	69434	62172
Jiná aktiva	6527	856	1791	466	305	374
Σ Celkem	274114	332103	160111	94386	108747	99637
Pasiva						
Vlastní zdroje	265082	315997	97344	80741	83358	80167
Výsledek hospodaření	683	683	0	334	-1288	1099
Cizí zdroje	9032	16106	62767	13645	25389	19470
Rezervy	0	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	80	0	0	0	0	0
Krátkodobé závazky	2500	3382	13237	5321	14197	6360
Jiná pasiva	6452	12724	49530	8324	11191	13110
Σ Celkem	274797	332103	160111	94386	106747	99637

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČOV

Bilance Českého olympijského výboru v daném období 2016-2021 znázorňuje následující graf.

Obrázek 7: Vývoj objemu aktiv a pasiv v období 2016-2021 v (tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČOV

5 Shrnutí, doporučení

Na základě výsledků analýzy hospodaření ČOV v období 2016–2021 a bilance ve stejném období je možné definovat doporučení směřující k lepšímu hospodaření ČOV v následujících letech.

5.1 Výnosy

Průměrný objem výnosů z hlavní a hospodářské činnosti v daném období 2016–2021 činí 173 006 Kč. Na základě údajů v Tabulce 7 lze konstatovat, že objem výnosů nad tento průměr byl pouze v letech 2016 (LOH v Rio de Janeiro), 2017 (Letní olympiáda dětí a mládeže), 2018 (ZOH v Pchjongčchangu), v ostatních letech daného období se objem výnosů pohyboval pod průměrem. Tato skutečnost je zcela pochopitelná, protože vzhledem ke konání OH byly provozní dotace, příspěvky a dary i tržby za vlastní výkony, za zboží a z prodeje materiálu nejvyšší. Nejnižší objem výnosů byl v roce 2020, i když se konaly LOH v Tokiu, což bylo ovlivněno pandemií COVID -19, která se rozšířila i do ČR a způsobila ochromení sportovních aktivit a s tím spojené velké finanční problémy.

Mezi doporučení vedoucí k navýšení finančních zdrojů patří zejména:

- Získání nových partnerů a sponzorů – zaměřit se nejen na profesionální sport, ale především na sport mládežnický.
- Rozšířit reklamu pomocí médií – zejména v přípravné fázi na olympijské hry, zviditelnit a přiblížit méně divácky známé olympijské sporty.
- Zavedení, případné navýšení, vstupného na sportovní akce pořádané ČOV – např. Olympijský festival, Olympijský park, Olympijský běh.

5.2 Náklady

V uvedených letech konání OH byl zároveň i nejvyšší objem nákladů z hlavní a hospodářské činnosti, především na spotřebované nákupy, nakupované služby, spotřebu materiálu, energie, mzdové náklady a náklady na cestovné (konkrétně uvedeno v Tabulce 10).

Mezi doporučení vedoucí k optimalizaci nákladů patří zejména:

- Snížit náklady na energie zastropováním jejich ceny u dodavatele.
- Náklady na mzdy – snížení počtu zaměstnanců a přiměřené navýšení jejich mzdy by představoval celkový pokles nákladů na mzdy.

5.3 Ostatní navrhovaná doporučení

- Nově získané finance použít na tréninkové kempy, finální přípravu sportovců na olympijské hry a rozšíření sítě sportovních areálů a stadionů.
- Snížit finanční odměnu olympioniků za získání olympijské medaile. Pro LOH v Paříži (2024) jsou určeny tyto částky: zlatá medaile – 2,4 milionu Kč, stříbrná medaile – 1,8 milionu Kč, bronzová medaile – 1,2 milionu Kč.
- Daňová asignace – připojení se k ostatním zemím V4, poplatník poskytne část své odváděné daně vybrané neziskové organizaci, kterou si sám určí. Přínosem pro český sport by měla za předpokladu, že se nezmění podmínky dotací a daňové odpočty z darů.
- Podpora mladých sportovců – pro růst a výběr sportovních talentů je nutné ve spolupráci s MŠMT se zaměřit se na zvýšení počtu ZŠ se sportovním zaměřením, sportovních gymnázií a sportovních akademií.

Závěr

Tématem bakalářské práce byla Role Českého olympijského výboru ve financování sportovních aktivit v České republice. Základními zdroji pro vypracování bakalářské práce byla odborná literatura týkající se sportu, ekonomiky ve sportu a neziskových organizacích, dále pak informace z uvedených dat Českého olympijského výboru, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Ministerstva financí ČR a internetové zdroje s danou ekonomickou a sportovní tematikou. Zadané téma bakalářské práce i dílčí body osnovy byly splněny v obsahu pěti kapitol. První tři kapitoly bakalářské práce tvoří teoretickou část, kapitola čtvrtá a pátá část praktickou.

Z teoretické části jasně vyplývá, že sport je v České republice u široké veřejnosti velmi rozšířenou a oblíbenou aktivitou, která navazuje na dlouholetou tradici. Realizuje se především v neziskových organizacích, mezi nejrozšířenější patří spolky. Bakalářská práce charakterizuje neziskové organizace i základní sektory sportovního odvětví a zaměřuje se na jejich financování. Vysvětluje význam sponzorování a reklamy ve sportu. Nejvyšší sportovní orgány, které představuje Česká unie sportu a Národní sportovní agentura, se snaží vytvořit harmonické a optimální prostředí pro rozvoj českého sportu. Zcela výsadní postavení mezi nestátními neziskovými organizacemi má Český olympijský výbor, který řídí a organizačně zajišťuje české olympijské hnutí, je prostředníkem mezi MOV a ČR, hájí zájmy českého sportu v mezinárodním hnutí. ČOV zabezpečuje přípravu a účast českých sportovců na olympijských hrách, zajišťuje celkový chod výpravy na OH a optimální vybavení olympijské vesnice. ČOV podporuje také mladé sportovní talenty, přispívá na realizaci projektu Olympiáda dětí a mládeže, na Olympijské festivaly i na charitativní projekt Česká olympijská nadace. Bakalářská práce stručně přibližuje historii ČOV, představuje orgány a složky ČOV, zaměřuje se na jeho ekonomickou činnost a celkové financování.

Praktická část se věnuje finanční analýze Českého olympijského výboru. V tabulkách a grafickém znázornění podává konkrétní přehled výnosů, nákladů a vývoje hospodaření v letech 2016–2021. Obsahuje zároveň vlastní doporučení směřující k lepšímu hospodaření ČOV v následujících letech. Z uvedených skutečností v praktické části vyplývá, že pro úspěšný rozvoj činností ČOV jsou velmi důležité finanční zdroje a jejich výše. Nelze spoléhat pouze na dotace ze státního rozpočtu, rozpočtu územně samosprávních celků a příspěvky od MOV, ale je nutné zaměřit se na vlastní činnost, a to nejen sportovní, ale i společenskou

a hospodářskou. Její posílení a atraktivita by mohly zvýšit zájem široké veřejnosti, zejména v době konání olympijských her, a tím navýšení výnosů z vlastní činnosti.

Bakalářská práce názorně ukazuje, jak složité a problematické je v současnosti financování sportu v ČR. Umožňuje pochopit význam finančních zdrojů a struktury hospodaření ČOV a vytvořit si vlastní názor na danou problematiku, prohlubuje znalosti v oblasti financování sportu, což je jejím hlavním přínosem.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] ČÁSLAVOVÁ, Eva. Management a marketing sportu 21. století. Jesenice: Ekopress, 2020. ISBN 9788087865620.
- [2] DOBROZEMSKÝ, Václav a STEJSKAL, Jan. Nevýdělečné organizace v teorii. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 9788074787997.
- [3] REKTOŘÍK, Jaroslav, Petr PIROŽEK, Jana NOVÁ a David PÓČ. Projektový management ve sportu. Masarykova univerzita, 2019. ISBN 9788021093874.
- [4] HYÁNEK, Vladimír. Neziskové organizace: teorie a mýty. Brno: Masarykova univerzita Ekonomicko-správní fakulta, 2011. ISBN 978-80-210-5651-0.
- [5] HYÁNEK, Vladimír, ŠKARABELOVÁ, Simona, ŘEŽUCHOVÁ, Markéta. Rozbor financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtů (metody, problémy, řešení): 1. vydání. Brno: CVNS, 2005. ISBN 80-239-5262-5.
- [6] JAKUBCOVÁ, Kristina. Sport a olympijské hnutí v zemích Visegrádu: jejich vývoj a transformace v postkomunistické éře. Praha: Univerzita Karlova, 2012. ISBN 978-80-246-2146-3.
- [7] JOŠT, Marek. Nestátní neziskové organizace: právní úprava, účetnictví, audit, transparentnost. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2019. ISBN 9788024523255.
- [8] KOČÍ, Roman. Obecní samospráva v České republice: praktická příručka s judikaturou. Praktik (Leges). Praha: Leges, 2012. ISBN 9788087576281.
- [9] NOVÁ, Jana a kolektiv. Management, marketing a ekonomika sportu. Brno: Masarykova univerzita, 2016. ISBN 978-80-210-8346-2.
- [10] NOVOTNÝ, Jiří a kolektiv. Sport v ekonomice. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. ISBN 978-80-7357-666-0
- [11] PELIKÁNOVÁ, Anna. Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky. 3. Grada, 2018. ISBN 9788027123599.
- [12] POPESKO, Boris a PAPADAKI, Šárka. Moderní metody řízení nákladů: jak dosáhnout efektivního vynakládání nákladů a jejich snížení. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 9788024757735.

- [13] REKTOŘÍK, Jaroslav a kolektiv. Organizace neziskového sektoru: Základy ekonomiky, teorie a řízení. 3. aktualizované vydání. Praha: EKOPRESS, s.r.o., 2010. ISBN 978-80-86929-54-5.
- [14] RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 6. aktualizované vydání. Finanční řízení. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 9788027120284.
- [15] STEJSKAL, Jan. Ekonomika neziskové organizace. Praha: Junák-svaz skautů a skautek ČR, 2010. ISBN 978-80-86825-55-7.

POUŽITÉ ELEKTRONICKÉ ZDROJE

- [1] Rada vlády pro nestátní neziskové organizace [online]. Praha: Vláda ČR, 2023 [cit. 2023-02-5]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/zakladni-informace-767/>
- [2] Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR [online]. Praha: MŠMT, 2023 [cit. 2023-02-5]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz>
- [3] Zákon č. 586/1992 Sb. o dani z příjmu [online]. Praha: Zákony pro lidi, 2019 [cit. 2023-02-5]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>
- [4] Zákon č. 89/2012 Sb., Občanského zákoníku [online]. Praha: Zákony pro lidi, 2023 [cit. 2023-02-5]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>
- [5] Nezisková organizace: K čemu slouží a jak se zakládá [online]. Praha: Ziba.cz, Copyright, 2023 [cit. 2023-02-5]. Dostupné z: <http://www.ziba.cz/neziskova-organizace>
- [6] Základní informace [online]. Praha: ESPORTS.CZ., ČOV, 2023 [cit. 2023-02-5]. Dostupné z: <https://www.olympijskytym.cz/zakladni-informace>
- [7] Plnění státního rozpočtu [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR, 2022 [cit. 2023-02-5]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/statni-rozpocet/plneni-statniho-rozpocetu>
- [8] Statistická ročenka České republiky-2019 [online]. Praha: Český statistický úřad, 2022 [cit. 2023-02-5]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/statisticka-rocenka-ceske-republiky-2019>
- [9] Zákon o podpoře sportu č. 115-2001, v platném znění [online]. Praha: MŠMT, 2022 [cit. 2023-02-5]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/file/50964/>
- [10] Stanovy ČRDM [online]. Praha: ČRDM, 2020 [cit. 2023-02-5]. Dostupné z: <https://crdm.cz/zakladajici-dokumenty/stanovy-ceske-rady-deti-a-mladeze/>
- [11] Stanovy Asociace NNO ČR [online]. Praha: Asociace NNO ČR, 2015 [cit. 2023-02-5]. Dostupné z: <http://anno-cr.cz/wp-content/uploads/2017/11/Stanovy.pdf>